

Målnummer: UM4848-09**Avdelning:** 1**Avgörandedatum:** 2011-09-21

Rubrik: En tredjelandsmedborgare, som är sambo med en EES-medborgare och som har blivit sambo med den senare först i Sverige, kan i princip härleda en uppehållsrätt för egen del från EES-medborgaren. En tredjelandsmedborgare kan emellertid inte härleda någon uppehållsrätt i Sverige från en person som, förutom att vara EES-medborgare, även är svensk medborgare.

Lagrum:

- 1 kap. 3 b §, 3 a kap. 1 § och 2 § utlänningslagen (2005:716)
- 1 § sambolagen (2003:376)
- Artikel 20 och artikel 21 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF)
- Artikel 1, artikel 2, artikel 3, artikel 6, artikel 7, artikel 16 och artikel 37 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 28 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier m.m. (rörlighetsdirektivet)

Rättsfall:

- EU-domstolens avgörande den 25 juli 2008 i mål C-127/08, Metock m.fl.
- EU-domstolens avgörande den 5 maj 2011 i mål C-434/09, Shirley McCarthy
- MIG 2008:30
- MIG 2009:11
- MIG 2009 not. 3

REFERAT

I asylansökan den 17 augusti 2006 ansökte A om uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige. Han uppgav att han till följd av en händelse i sitt arbete hade frihetsberövats i hemlandet Pakistan och att han riskerade att dödas vid ett återvändande dit samt att han på grund av sitt politiska engagemang riskerade att där förföljas av fundamentalister. Han åberopade även anknytning till sin i Sverige bosatta sambo, B. Migrationsverket avslog hans ansökan den 6 december 2007 och beslutade att utvisa honom. Verket ansåg inte att A var att betrakta som flykting eller skyddsbehövande i övrigt. Några synnerligen ömmande omständigheter ansågs inte föreligga och det saknades förutsättningar att göra undantag från kravet att uppehållstillstånd på grund av anknytning ska ha sökts och beviljats före inresan i Sverige.

A överklagade Migrationsverkets beslut och yrkade att han skulle beviljas uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov, synnerligen ömmande omständigheter eller anknytning, alternativt att han skulle förklaras ha uppehållsrätt med hänvisning till att han var sambo med B, som är både svensk och polsk medborgare. Länsrätten i Stockholms län, migrationsdomstolen (2009-05-19, ordförande Frånlund Althin samt tre nämndemän), avslog överklagandet i den del det avsåg uppehållstillstånd, biföll delvis A:s talan genom att förklara att han hade uppehållsrätt i Sverige samt upphävde utvisningsbeslutet. Migrationsdomstolen konstaterade att det ankom på Migrationsverket att ta ställning till frågan om uppehållskort. Vad avser frågorna om uppehållsrätt och utvisning yttrade migrationsdomstolen i sina skäl i huvudsak följande.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 28 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och

uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier m.m. (rörlighetsdirektivet) har införts i svensk lagstiftning. Enligt 3 a kap. 3 § utlänningslagen (2005:716) har en EES-medborgare uppehållsrätt bl.a. om han eller hon är arbetstagare i Sverige. Av 3 a kap. 4 § samma lag följer att en familjemedlem till en sådan EES-medborgare har uppehållsrätt. Med familjemedlem avses bl.a., enligt 3 a kap. 2 § utlänningslagen, en utlänning som är sambo till en sådan EES-medborgare och som följer med eller i Sverige ansluter sig till denne. B uppges, förutom att vara svensk medborgare, även vara medborgare i Polen. Någon anledning att ifrågasätta att hon har uppehållsrätt i Sverige finns inte. Frågan blir då om A kan anses vara familjemedlem till B enligt bestämmelsen i 3 a kap. 4 § utlänningslagen och därmed själv ha uppehållsrätt i Sverige. Migrationsöverdomstolen har i dom den 29 januari 2009 i mål nr UM 3289-08 konstaterat att EU-domstolen i sin dom den 25 juli 2008 i mål C-127/08 (Metock m.fl.) prövat frågan om innebörden av begreppet "följer med eller ansluter sig till". Migrationsöverdomstolen konstaterade att bestämmelserna i rörlighetsdirektivet, och följaktligen i utlänningslagen, får anses omfatta en EES-medborgare och en tredjelandsmedborgare som ingår äktenskap i Sverige. Det saknar enligt Migrationsöverdomstolen betydelse huruvida tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till en unionsmedborgare reser in i den mottagande medlemsstaten före eller efter det att de blir familjemedlemmar till unionsmedborgaren. Resonemanget får även bäring på samboförhållanden.

Bestämmelserna om uppehållsrätt avser att värna och främja de grundläggande EU-rättsliga principerna om den fria rörligheten inom medlemsstaternas gemensamma marknad respektive rätten till bevarande av familjens enhet. Mot bakgrund av syftet med bestämmelserna om uppehållsrätt och avgörandet i Metock-fallet kan det vid tillämpningen av 3 a kap. utlänningslagen inte krävas att unions- och tredjelandsmedborgare ska ha sammanbott stadigvarande i utlandet för att kunna betraktas som sambor. Enligt 1 § sambolagen (2003:376) avses med sambor två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll. När det i lag eller annan författning talas om sambor eller personer som bor tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden eller dylikt, avses, enligt nyss nämnda lagrum, sambor enligt ovanstående definition. A och B ska anses vara sambor i sambolagens och därmed även i utlänningslagens mening. A har således uppehållsrätt i Sverige med stöd av 3 a kap. 4 § utlänningslagen. A har uppvisat ett giltigt pass, vilket är en förutsättning för att styrka uppehållsrätt (se MIG 2007:56). Bedömningen avseende A:s uppehållsrätt medför att det saknas förutsättningar att utvisa honom.

Migrationsverket överklagade migrationsdomstolens dom och yrkade att Migrationsöverdomstolen, med upphävande av domen i fråga om utvisning och uppehållsrätt, skulle fastställa Migrationsverkets beslut att utvisa A. Till stöd för sin talan anförde verket bl.a. följande.

I MIG 2008:30 har fastslagits hur begreppet "sambo" i utlänningslagen ska tolkas. I avgörandet uttalade Migrationsöverdomstolen att två personer som lever tillsammans utan att vara gifta, och som inte stadigvarande sammanlevt utomlands, ska prövas enligt bestämmelsen i 5 kap. 3 a § första stycket 1 utlänningslagen och inte enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 samma lag. Innebörden av Migrationsöverdomstolens ställningstagande är att två personer som lever tillsammans utan att vara gifta, och som inte stadigvarande sammanlevt utomlands, inte är att anse som sambor i utlänningslagens mening. A tillhör därför inte den krets av personer som kan utgöra familjemedlemmar till en EES-medborgare enligt 3 a kap. 2 § utlänningslagen. Reglerna om uppehållsrätt är därmed inte tillämpliga i det nu aktuella målet. Ett frångående av Migrationsöverdomstolens praxis innebär att begreppet "sambo" ska ges olika innebörd beroende på om det är 3 a kap. eller 5 kap. utlänningslagen som tillämpas.

Rörlighetsdirektivets bestämmelser om uppehållsrätt omfattar inte samboförhållanden. Enligt artikel 2.2 i direktivet är familjemedlem endast maka/make och registrerad partner (samt föräldrar och barn i vissa fall). I direktivets artikel 3.1 föreskrivs att det ska tillämpas på de familjemedlemmar som anges i artikel 2.2. Rörlighetsdirektivets bestämmelser om uppehållsrätt är således inte tillämpliga i målet. En medlemsstat inom EU kan knappast med bindande verkan för övriga medlemsstater vidga den krets av personer som enligt rörlighetsdirektivet har uppehållsrätt. Det skulle innebära att andra medlemsstater var skyldiga att tillåta inresa och vistelse, utan t.ex. krav på visering, för andra personer än de som enligt gemenskapslagstiftaren har uppehållsrätt. A kan därför inte ha en EU-rättslig uppehållsrätt.

Regeringen synes anse att definitionen av familjemedlemmar i direktivets artikel 2.2 är ett minimikrav och att denna krets kan vidgas (jfr prop. 2005/06:77 s. 71). Den uppehållsrätt som enligt 3 a kap. utlänningslagen tillkommer en sambo till en EES-medborgare är emellertid inte unionsrättslig utan nationell (se prop. 2005/06:77 s. 45). Härav följer att vad som är föreskrivet i rörlighetsdirektivet eller EU-domstolens domar rörande tolkningen av bestämmelserna om uppehållsrätt vare sig är bindande eller direkt tillämpligt när en tredjelandsmedborgare åberopar anknytning till en EES-medborgare som denne inte är gift med eller registrerad partner till. A kan således inte ha någon uppehållsrätt som har sin grund i rörlighetsdirektivet eftersom han inte omfattas av det. Huruvida referenspersonen i målet har uppehållsrätt enligt rörlighetsdirektivet eller inte saknar således betydelse eftersom A inte är en sådan familjemedlem som omfattas av rörlighetsdirektivet.

EU-domstolen har i sitt avgörande C-434/09 (Shirley McCarthy) förändrat sin uppfattning när det gäller rättsverkningarna i det här sammanhanget av att en referensperson/unionsmedborgare innehar dubbelt medborgarskap. Av avgörandet följer att rörlighetsdirektivet inte är tillämpligt på en unionsmedborgare som uppehåller sig i den medlemsstat i vilken vederbörande är medborgare. Då B är svensk medborgare omfattas hon inte av bestämmelserna om uppehållsrätt i rörlighetsdirektivet. Mot bakgrund av definitionen av en EES-medborgare i 1 kap. 3 b § andra stycket utlänningslagen omfattas hon inte heller av bestämmelserna om uppehållsrätt i 3 a kap. 1 § samma lag, eftersom hon i egenskap av svensk medborgare inte är utlänning. Följaktligen har inte heller A någon uppehållsrätt härledd från henne.

A bestred bifall till överklagandet. Till stöd för sin talan hänvisade han till vad han anfört hos Migrationsverket och migrationsdomstolen samt till migrationsdomstolens resonemang och slutsatser. Därutöver anförde han bl.a. följande.

Rättssäkerheten och förutsebarheten i rättstillämpningen kräver en enhetlig definition av sambobegreppet. Självfallet är det den civilrättsliga definitionen i sambolagen som lagstiftaren haft i åtanke när utlänningslagen stiftades. I MIG 2008:30 har Migrationsöverdomstolen enbart bedömt huruvida uppehållstillstånd, vid anknytning grundad på samboskap, ska beviljas enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 utlänningslagen eller enligt 5 kap. 3 a § första stycket 1 samma lag.

Likställande av sambo med gifta eller registrerade partner kan inte betraktas som en omdefinition av rörlighetsdirektivets definition av begreppet familjemedlem. Det står dessutom varje EU-land fritt att anta gynnsammare bestämmelser, vilket riksdagen har gjort. Migrationsverkets tolkning av begreppet samboförhållande är alltför restriktiv och inte förenlig med direktivets syfte. Migrationsverkets ståndpunkt i fråga om uppehållsrätt innebär att EES-medborgare som bor i Sverige och deras partner från tredje land skulle behandlas olika beroende på om tredjelandsmedborgaren anslutit sig i Sverige

till EES-medborgaren som gift eller som sambo.

EU-domstolens avgörande i Shirley McCarthy-målet gäller en unionsmedborgare som aldrig utnyttjat sin rätt att fritt röra sig inom medlemsstaternas territorier, som alltid uppehållit sig i en medlemsstat där hon är medborgare och som dessutom är medborgare i en annan medlemsstat. Inget av detta stämmer överens med B:s situation. Hon har utnyttjat sin rätt till fri rörlighet och har inte alltid uppehållit sig i en medlemsstat där hon är medborgare. B har vistats en tid i Sverige som unionsmedborgare utan att samtidigt vara svensk medborgare. Avgörandet från EU-domstolen har således ingen bäring på hans situation och innebär inte heller någon ändring av rättsläget och praxis. Tolkningen att rörlighetsdirektivet inte är tillämpligt i förhållande till unionsmedborgare som uppehåller sig i en medlemsstat där de är medborgare skulle medföra orimliga konsekvenser för flertalet unionsmedborgare som vistas i den medlemsstat som de är medborgare i. EU-domstolen understryker vidare att ändamålet med direktivet är att underlätta och stärka utövandet av en primär, individuell rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, som alla unionsmedborgare ges direkt. Det enda domstolen konstaterar är att rörlighetsdirektivets villkor för utövandet av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom dessa territorier inte kan vara tillämpliga på en unionsmedborgare som har en ovillkorlig uppehållsrätt på grund av att han eller hon uppehåller sig i den medlemsstat i vilken vederbörande är medborgare. Att en person med dubbelt medborgarskap, som utnyttjat sin rätt till fri rörlighet, kan åberopa de unionsrättsliga bestämmelserna om uppehållsrätt för sig och sina familjemedlemmar även mot det land där han eller hon är medborgare har bekräftats genom avgöranden från EU-domstolen och svensk praxis.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2011-09-21, Jagander, Råberg och Åberg, referent), yttrade:

A. Upphållstillstånd

Migrationsöverdomstolen instämmer i migrationsdomstolens bedömning vad gäller A:s yrkande om uppehållstillstånd i Sverige på grund av skyddsbehov, anknytning respektive synnerligen ömmande omständigheter. I likhet med underinstanserna anser Migrationsöverdomstolen att A inte har gjort sannolikt att han är i behov av internationellt skydd och att det, när det gäller anknytningen, inte framkommit skäl att frångå huvudregeln i 5 kap. 18 § utlänningslagen att tillståndet ska ha sökts och beviljats före inresan i Sverige. Inte heller har han gjort sannolikt att det föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter att det finns skäl att bevilja uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen.

B. Upphållsrätt m.m.

1. Tillämpliga bestämmelser

a) Nationella bestämmelser

Av 1 § första stycket sambolagen framgår att med sambor avses två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll. I andra stycket anges att när det i en lag eller annan författning talas om sambor eller personer som bor tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden eller används liknande uttryck, avses därmed sambor enligt första stycket.

Enligt 1 kap. 3 b § andra stycket utlänningslagen avses med EES-medborgare en utlänning som är medborgare i en EES-stat.

Med uppehållsrätt avses enligt 3 a kap. 1 § utlänningslagen en rätt för EES-medborgare och deras familjemedlemmar att vistas i Sverige mer än tre

månader utan uppehållstillstånd i enlighet med vad som sägs i kapitlet.

Enligt 3 a kap. 2 § utlänningslagen avses med familjemedlem till EES-medborgare bl.a. en utlänning som följer med eller i Sverige ansluter sig till en EES-medborgare och som är make eller sambo till EES-medborgaren.

b) Unionsrättsliga bestämmelser

Genom ett stadgande i artikel 20.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) införs ett unionsmedborgarskap, vilket innebär att varje person som är medborgare i en av EU:s medlemsstater också är unionsmedborgare. Av artikeln framgår även att unionsmedborgarskapet är tänkt att komplettera och inte ersätta det nationella medborgarskapet. Några av de rättigheter som följer av unionsmedborgarskapet nämns redan i artikel 20.2, bl.a. rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier. Rätten till fri rörlighet utvecklas därefter något närmare i artikel 21.1 i FEUF. Enligt det stadgandet ska varje unionsmedborgare ha rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i fördragen och i bestämmelserna om genomförande av fördragen.

Utövandet av rätten till fri rörlighet är underkastat vissa villkor. Enligt artikel 1 i rörlighetsdirektivet fastställs i direktivet bl.a. villkor för unionsmedborgares och deras familjemedlemmars utövande av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorium.

Av artikel 2.2 i rörlighetsdirektivet framgår att med beteckningen familjemedlem avses make eller maka, i vissa fall den partner med vilken unionsmedborgaren har ingått ett registrerat partnerskap samt under vissa förutsättningar släktingar i rakt ned- och uppstigande led.

Artikel 3 i rörlighetsdirektivet har rubriken "förmånstagare". Enligt artikeln ska direktivet tillämpas på alla unionsmedborgare som reser till eller uppehåller sig i en annan medlemsstat än den de själva är medborgare i samt på de familjemedlemmar enligt definitionen i artikel 2.2 som följer med eller ansluter sig till unionsmedborgaren.

Vidare handlar artikel 37 i rörlighetsdirektivet om mer förmånliga nationella bestämmelser. Enligt denna artikel ska bestämmelserna i direktivet inte påverka lagar eller andra författningar i medlemsstaterna som är mer förmånliga för de personer som omfattas av det.

2. Upphållsrätt för sambo och sambos möjlighet att "ansluta sig till" en EES-medborgare i Sverige

Av artikel 2.2 i rörlighetsdirektivet framgår alltså vilka personer som utgör unionsmedborgarens familjemedlemmar. Sambo tillhör inte denna kategori. Direktivet ger dock medlemsstaterna möjlighet att ha gynnsammare bestämmelser än vad som följer av direktivet (se artikel 37 i rörlighetsdirektivet och prop. 2005/06:77 s. 71). En tredjelandsmedborgare som är sambo med en EES-medborgare kan, grundat på de nationella bestämmelserna i 3 a kap. utlänningslagen, utgöra en familjemedlem till en EES-medborgare och därmed ha uppehållsrätt i Sverige.

Som nämnts i det föregående definieras i 1 § sambolagen vad som avses med begreppet sambo. Något skäl att ge begreppet en annan betydelse vid tillämpningen av 3 a kap. 2 § utlänningslagen än som följer av sambolagen finns inte. Migrationsöverdomstolens avgörande (MIG 2008:30) beträffande ansökan om uppehållstillstånd och tillämpningen av 5 kap. 3 § första stycket 1 utlänningslagen respektive 5 kap. 3 a § första stycket 1 samma lag föranleder ingen annan bedömning.

Migrationsöverdomstolen fann den 29 januari 2009 i mål nr UM 3289-08, i ljuset av vad EU-domstolen uttalat i det ovan nämnda Metock-fallet, att bestämmelserna i rörlighetsdirektivet och utlänningslagen får anses omfatta en EES-medborgare och en tredjelandsmedborgare som ingår äktenskap i Sverige. Klaganden förklarades således, som familjemedlem till en EES-medborgare med uppehållsrätt och anställning här, ha uppehållsrätt i Sverige.

Sambor tillerkänns förvisso inte uppehållsrätt genom rörlighetsdirektivet utan enligt utlänningslagen. Lagstiftaren har dock både i lagtexten och genom förarbetena tydligt uttalat att avsikten varit att make och sambo skulle jämföras vid tillämpningen av reglerna om uppehållsrätt trots att detta inte varit ett krav enligt rörlighetsdirektivet. Migrationsöverdomstolen anser mot denna bakgrund att det är naturligt att låta EU-domstolens dom i Metock-fallet, som i och för sig endast avser makar, även få genomslag vid motsvarande situation avseende sambor.

Bestämmelsen i 3 a kap. 2 § utlänningslagen får därmed, enligt Migrationsöverdomstolens bedömning, i princip anses omfatta en EES-medborgare och en tredjelandsmedborgare som blivit sambor först efter EES-medborgarens inresa i Sverige. Det bör härvid framhållas att det också åligger den som påstår sig ha uppehållsrätt att visa att villkoren härför är uppfyllda. För att uppehållsrätt ska kunna föreligga får vidare tredjelandsmedborgaren inte ha blivit sambo uteslutande i syfte att få uppehållsrätt (se MIG 2009:11).

3. Dubbelt medborgarskap

En grundläggande förutsättning för att A ska anses ha uppehållsrätt är dock att hans sambo omfattas av bestämmelserna om uppehållsrätt. Skälet till detta är att A:s eventuella uppehållsrätt (sekundär uppehållsrätt) inte utgör en självständig rätt att uppehålla sig i Sverige utan härleds från, och är beroende av, den uppehållsrätt B kan tänkas ha i sin egenskap av unionsmedborgare (primär uppehållsrätt). EU-domstolen har den 5 maj 2011 i mål C-434/09 (Shirley McCarthy) prövat frågan om artikel 3.1 i rörlighetsdirektivet eller artikel 21 FEUF är tillämplig på situationen för en unionsmedborgare som aldrig har utnyttjat sin rätt till fri rörlighet, som alltid har uppehållit sig i en medlemsstat i vilken vederbörande är medborgare och som dessutom är medborgare i en annan medlemsstat. Målet rör en kvinna, som är född i Storbritannien och medborgare där, men som också är medborgare i Irland.

I sin dom uttalade EU-domstolen bl.a. följande. Det är en folkrättslig princip att en medlemsstat inte får utvisa sina medborgare från sitt territorium och inte heller vägra dem att vistas där eller villkora vistelsen. Eftersom vistelsen för en person som är bosatt i den medlemsstat i vilken vederbörande är medborgare inte får villkoras, kan inte rörlighetsdirektivet, angående villkoren för utövandet av rätten att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, vara tillämpligt på en unionsmedborgare som har en ovillkorlig uppehållsrätt på grund av att han eller hon uppehåller sig i den medlemsstat i vilken vederbörande är medborgare (punkterna 29 och 34). Vad beträffar både den form av uppehållsrätt som beskrivs i artiklarna 6 och 7 (uppehållsrätt i högst tre månader och uppehållsrätt för längre tid än tre månader) och den som beskrivs i artikel 16 (permanent uppehållsrätt) så avser dessa en unionsmedborgares vistelse antingen i "en annan medlemsstat" eller i "den mottagande medlemsstaten", och de reglerar därmed den rättsliga situationen för en unionsmedborgare i en medlemsstat i vilken vederbörande inte är medborgare (punkt 37).

EU-domstolen uttalade vidare att artikel 20 FEUF utgör hinder för nationella åtgärder som medför att unionsmedborgare fråntas möjligheten att faktiskt åtnjuta kärnan i de rättigheter som tillkommer dem i kraft av unionsmedborgarskapet. Dock konstaterade domstolen att det faktum att

myndigheterna i Förenade kungariket inte tagit hänsyn till Shirley McCarthys irländska medborgarskap för att tillerkänna henne uppehållsrätt i Förenade kungariket inte alls påverkade hennes rättighet att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, och inte heller någon annan av de rättigheter som tillkom henne i egenskap av unionsmedborgare. Vidare ledde den aktuella brittiska bestämmelsen, enligt EU-domstolen, inte till att Shirley McCarthy tvingades lämna unionen av det skälet att hon med stöd av en folkrättslig princip hade en ovillkorlig rätt att uppehålla sig i Förenade kungariket eftersom hon var medborgare i den staten. Den omständigheten att hon förutom sitt medborgarskap i Förenade kungariket även var irländsk medborgare innebar inte en tillämpning av en medlemsstats bestämmelser som medförde att hon framtogs möjligheten att faktiskt åtnjuta kärnan i de rättigheter som tillkom henne i kraft av unionsmedborgarskapet eller att hon hindrades från att utöva sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier. I ett sådant sammanhang kunde således inte en sådan omständighet i sig räcka för att den berörda personen skulle anses omfattas av artikel 21 FEUF. Under dessa förhållanden hade situationen för en sådan person som Shirley McCarthy inte någon anknytning till någon av de situationer som avsågs i unionsrätten och samtliga relevanta omständigheter för denna situation begränsades till en enda medlemsstats inre förhållanden. (Punkterna 47, 49-50 och 54-55 i EU-domstolens dom.)

4. Migrationsöverdomstolens bedömning

Såväl artikel 3.1 i rörlighetsdirektivet som 1 kap. 3 b § utlänningslagen medför enligt sin ordalydelse att reglerna om uppehållsrätt enbart aktualiseras i de fall en unionsmedborgare befinner sig i en annan medlemsstat än den han eller hon är medborgare i. Denna ståndpunkt stöds även av EU-domstolens uttalanden i Shirley McCarthy-fallet (mål C-434/09). Reglerna om uppehållsrätt i rörlighetsdirektivet är således inte tillämpliga på A:s sambo B av det skälet att hon, förutom att vara medborgare i Polen, även är svensk medborgare. A kan därför inte med stöd av direktivet härleda någon uppehållsrätt för egen del från henne.

Det har vidare varken påståtts eller på annat sätt framkommit att situationen för B är sådan att reglerna i utlänningslagen eller i annan nationell lagstiftning fråntar henne möjligheten att faktiskt åtnjuta kärnan i de rättigheter som tillkommer henne i egenskap av unionsmedborgare eller hindrar henne från att utöva sin rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier på ett sådant sätt att artikel 21 FEUF skulle vara tillämplig.

A kan mot bakgrund av det anförda inte anses ha uppehållsrätt i Sverige. Migrationsverkets överklagande ska således bifallas och dess beslut fastställas.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen upphäver, med bifall till överklagandet, migrationsdomstolens dom avseende uppehållsrätt och utvisning och fastställer Migrationsverkets beslut den 6 december 2007 med det tillägget att utvisningen ska verkställas genom att motparten reser till Pakistan.

Sökord: Dubbelt medborgarskap; EES-medborgare; Familjemedlem; Fri rörlighet; Medborgarskap; Sambo; Uppehållsrätt

Litteratur: Prop. 2005/06:77 s. 71
